

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Ioannis Cochläei De Actis Et Scriptis Martini Lvtheri Saxonis

Cochlaeus, Johannes

Parisiis, 1565

Acta & scripta Lutheri, Anno Domini M. D. XLI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29789

*Acta & scripta Luthe-
ri, Anno Domini.
M. D. XLI.*

Cæsar tempestiue Ratisponam ^{Consuetus}
venit, & longa expectatione ibi ^{Imperialis}
permanfit, donec alij aduenirét
Principes & Status Imperij. Ad
uenit quoque è Roma Cardina-
lis Legatus de Latere: vir Opt. &
Doctiff. Gaspar Contarenus, die XII. Martij.
Aduenerunt etiam Lutherani Principes & Sta-
tus cum suis Concionatoribus, qui in domi-
bus prophanis ad populum concionabatur, &
à Catholicorum sacris, ieiuniisque & ritibus,
profus alieni erant, & venationibus operam
dabant etiam in sacratissimis diebus hebdoma-
de sanctæ, atque adeo in ipso quoque die Pa-
rasceues.

Conscriptus autem fuit liber quidam à non-
nullis, quibus & Bucerus fraudulenta simula-
tione sese admiscuit, isque traditus fuit Cæsa-
ri, tanquam pacis & concordie conciliator cõ-
modissimus. Constituti sunt itaque noui rursus
ex vtraque parte Collocutores, qui super eo li-
bro amice disceptarent, & omnia ad desidera-
tam adaptarent in fide & religione cõcordiam.
Ex parte sane Catholicorum constituit Cæsar
Tres, D. Iulium Pflug, D. Ioan. Gropperum, &
Naugidius

*Novum Collo-
quium super li-
bro quodam*

D. Ioan. Eckium, Theologum exercitissimum
 Tres item ex parte Lutheranorum constituti
 sunt, Philippus Melanchthō, Martinus Bucerus,
 & Io. Pistorius. Additi quoque sunt vtrique
 Auditores, & Duo Præsidentes, Illustriss. Dux
 Bauariae, & Comes Palatinus Rheni Frederi-
 cus, & Illustris Dominus de Granuela. Hi
 ergo ultra mensis spacium considendo, librum
 discutiebant, ac omnibus interim aliis Imperij
 negociis posthabitis & suspensis, in quibus
 tandem libri illius articulis concordarunt. D.
 Eckius febre correptus, toti Colloquio inter-
 esse non potuit: Ideo Duo tantum ex Catho-
 licis cum aliis tribus aliquandiu disceptauerunt.
 Finito autem Colloquio, Caesari reddiderunt
 librum, non in ea forma, qua eum acceperant,
 sed in alia, quam cōcordiæ magis propinquam
 existimabant. Caesar autem eum librum expen-
 dendum tradidit, non solum Legato Apostoli-
 cō, Principibusque & Statibus Catholicis, sed
 etiam Protestantibus. At nihil effectum est: Ne-
 tra enim pars eum librum per omnia compro-
 bavit. Catholici certe multas aduersus eum ra-
 tiones, cur approbare aut recipere non possent,
 adduxerunt: Legatus quoque Sedi Apostolicæ
 totam causam committendam, & absque illius
 auctoritate nihil definiendum esse censuit. Lu-
 therani autem Concionatores I X, adiecerant
 scripta, signata per literas A. B. C. &c. quibus
 varia ambage potius quam declaratione, arti-
 culos libri concordatos in Colloquio, magis
 ambiguos reddebāt. Vuittenbergenses quoque

*Lutherano-
rum intrica-
tiones & am-
bigues.*

amlo post circa ea scripta alias rursus declara-
 tiones superaddiderūt, ita intricatas, variisque
 locis & interpretationibus inuolutas, vt lector
 non possit videre, quid in iis firmū per omnia
 habere velint. Ipsi autē Principes ac Status Lu-
 therani, in suo ad Cæsare de libro illo respon-
 so, neq; librum, neq; conciliatos articulos, per
 omnia comprobabant: sed ad suam Confessio-
 nem Augustanam, eiúsq; Apologiam, alligabāt
 fidem suam. Intelligimus (inquiunt) in libro
 quosdā articulos iudicio Collocutorum videri
 conciliatos, quosdam vero reprehensos. Dili-
 genter expendimus eos, qui dicuntur concilia-
 ti: Quales sunt, De libertate voluntatis huma-
 nę, De peccato originis; De iustificatione, De
 disciplina, & alijs quibusdam: etsi quædam ad-
 huc opus habēt longiori explicatione, ne bre-
 vitas aut ambiguitas pariat noua certamina. Nā
 nos quidem articulos illos sic intelligimus, vt
 res ex dem in nostra Confessione & Apologia
 traduntur. Reliquæ (inquiunt) sunt cōtrouersię
 in libro nondū dirēptæ, de quibus nostri exhi-
 buerunt articulos: Qui cum sint veri, & mode-
 ratissime scripti, speramus, eos etiā alteri parti
 satisfacturos esse, Et infra. Ideo iudicamus (in-
 quiunt) articulos exhibitos à Collocutoribus
 delectis ex parte nostra, & moderate scriptos,
 & veros esse, nec ab eis discedimus: At roga-
 mus, vt Cæsarea Maiestas vestra, hanc nostram
 responsionem boni cōsulat. Primū enim, cum
 de gloria Dei & luce Euangelij agatur, nō sunt
 Nn ij

*Responsum
 Protestantium
 de libro.*

*nos ab his
 articulis
 non ab his*

confirmandi vitiosi cultus, aut opiniones, que inducunt tenebras Euangelio. Quamvis ab his confirmantur, recepta opinione libri de invocatione sanctorum, & aliis cultibus, sine verbo Dei institutis. Item. Quale vinculum iniecerit Ecclesiæ, si fateremur, prorsus nullo lapsum generalium Synodorum repræhendi posse. Ita Ac ne cui dubium sit, quod doctrinæ genus in uniuersum in Ecclesiis nostris tradatur, iterum testamur, Nos amplecti Confessionem Augustinæ exhibitam Cæsareæ Maiest. vestræ, & Apologiam quæ addita est: Nec dubitamus, hanc doctrinam vere esse consensum Catholicæ Ecclesiæ Christi. Hæc Lutherani Principes & Status

Concionatores autem eorum, etiam in Cardinalem Contarenum scripto quodam inuecti sunt. Lædimur (inquiunt) ab eo iniquo præiudicio, cum quidem videat nos nihil absurdi sentire, nihil profiteri, quod pugnet cum sanis iudiciis piorum & doctorum in Ecclesia Christi, immo locos aliquos doctrinæ Christianæ in nostris Ecclesiis pie & utiliter illustratos esse. Et tamen ædidit censuram, in qua ait, nos à communi consensu Catholicæ Ecclesiæ dissentire. Iubet etiam in altera pagella Episcopos aduigilare, ut genus doctrinæ, quod profitemur, deleant. Hæc illi. *on* Cochleus autem, qui priuim ibi agebat, priuatis quibusdam scriptis repræhendebat, tum illorum IX. scripta, quæ libro adiecerant, & articulum de iustificatione tum duplices propositiones, quæ è Vuittenbec

Querela concionatorum contra Legatū

transmissa, illic circumferebantur, nempe
de peccato Originali, & 21. de fide iustifican-
Perditis tandem frustra tot pro concordia
diis, laboribusque & impensis, summa cum
temporis iactura: Cæsar, dato Recessu Imperia-
li, discedens in fine mensis Iulij, per Italiã pro-
fectus, pulcherrima instructa classe, contra Al-
gerum expeditionẽ fecit, transfretans in Aphri-
cam mense Octobri, vbi grane passus est nau-
fragium. Meliora enim nauigandi tempora per-
siderat Ratisponæ per infructuosum illud Col-
loquium: Quod ipse quidem optima intentio-
ne & syncerissima mente instituit, sed aduersa-
rij dolis omnia peruertere satagunt.

Recessus.

*Acta & scripta Luthe-
ri, Anno Domini
M. D. XLII.*

Hoc anno bini sunt celebrati per Re- *Duo Cõuentus*
gem Rom. absente Cæsare, Conuen- *Imperiales.*
tus Imperiales. Vnus Spira, cuius Re-
cessus datus est XI. die Aprilis: Alter Nuren-
bergæ, cuius Recessus datus est XXVI. die
Augusti. In vtroque autem præcipue tractatum
est de expeditione contra Turcas, quæ hoc an-
no facta est in Austria. Ad quam sane constitu-
tus fuit supremus Christiani Exercitus Capita-
neus, Illustriss. Princeps Elector Ioachim, Mar-
chio Brandenburgensis, Generali per totum Im-
Nn iij